

sim sanatının değil gözle tadılan bütün sanatlara damgasını basmış bir gerçektir. Ama burda çocuk resmiyle çocuksuyu ayıralım. Çocuk, çocuğun kendisi. Resim yapar, ama çocuksuyu büyükler bile bile yapar. İşte bazı ressamın otobüsü burda kaçırıyorlar. Size çocukla çocuksudan kesin örnekler vermek isterim. Günümüzün resim, heykel ve nakış sanatını allak bullak eden, hallaç pamuğu gibi atan nedir bilir misiniz?

— Vahşi kabile sanatı, yamyamların sanatı, adı sanı belirsiz, sahipsiz, imzasız, köylülerin, dağlıkların sanatı. Bundan 50 yıl önce:

— Caz müziği vardır, hatta caz müziğinin klasikleri bile vardır, deseydiniz, kafanıza ya bir keman geçerdiniz ya da davul. Bugün erbâbı:

— Caz müziğinin klasikleri vardır deyip bir düzine de isim sıralıyorlar:

Peki caz müziğinin çıkış noktası nedir? Her halde 5 yaşındaki çocukların viyaklaması değil ama, olgun insanların el ele, kafa kafaya, kulak kulağa vererek buldukları, geliştirdikleri bir cevherdir. Ama bu cevherde bir numaralı vurucu güç çocuksu bir atılımdır, çocuksu bir sevinçtir, çocuksu bir tekrar, çocuksu bir coşmadır. Bugün bizi şaşırtan çocuk resimlerini bütün dünyaya kabul ettiren ustalar kimdir bilir misiniz? Kısaca Negro adıyla nitelenen heykeller: yontanlar. Bizim kilimlerimizi dokuyan, heykellerimizi işleyen, çoraplarımızı örenler. Çocuk resimlerindeki başı boş bedava sevinci en sert granit oyanlar günümüzün en büyük ustalarına çeki düzen veriyorlar.

Çocuksu, son elli yıl içinde gelişen bir fidandır. Henüz fidan ama ilk meyvelerini sunmuş, tadını tuzunu kesin olarak belirtmiş bir fidan. Bu fidan daha ne kadar büyür? Büyüdükçe meyvesi artar mı, yoksa eksilir mi? Falcının akıllısı gelecekte çok geçmişe güvenir. Falcılık şartsa, bu fidan bildiğimiz bütün fidanlar gibi boyatıp geliştirecektir.

Bundan elli yıl önce çocuksu yok muydu? Vardı elbet. Ama çocuksu, bir değer sayılmazdı. Çocuksu olanın çenesi okşanır, gülünür.. ve geçilirdi. Ama çocuksu bizim günlerimizde bir değer ölçüsü oldu...

— Çok ciddi— Çok ağırbaşlı. Hantal... başını görünce— ötesi belli... Baba yadigârı— basma kalıp... Anasına bak, kızını al.. yargılarında çocuksu tadı yok. Çocuksu tadı.

Beklenmedik.
Alışılmadık.

Ama bütün derbederliği, acemiliği, sallapatılığı içinde bir 12'den vuruş var. Herifçioğlu yan yatıyor, elinden tüfeği düştü düşecek, zaten tüfek değil elindeki, bir rezalet, üstüne üstelik elleri de titriyor. Her yanı oynuyor. Ama hikmetinden sual olmaz, attı mı 12'den vuruyor.

Bizim kuşak, çocuksudaki çocuğun kendisinden önce, ağababalarını sevdi. Koca koca insanların elinden çıkan Afrika-Kabile-Yamyam sanatını. Arkasından hiç te yamyama benzemeyen, Kolomb öncesi Amerika yerlilerinin işlerini. Bunlar çocuk elinden çıkan işler değildi ama çocuksu kokuyordu buram buram.

Çin, Hint, İran, Türk Minyatürlerinin